

ศูนย์วิจัยวิทยาเภสัชจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สารที่ปรึกษาชุมชน CAB NEWSLETTER

ปีที่ 5 ฉบับที่ 42 เดือนพฤษภาคม - มิถุนายน 2548

เรื่องในฉบับ

- ★ “เราต้องไม่ทิ้งปัญหาไว้ให้สังคมมากกว่านี้” บทสัมภาษณ์คุณคันธนา ชัดดี 1
- ★ ปฏิทินงานเอดส์ 4
- ★ บอกเล่า...เก้าสิบ 5
- ★ โครงการยาต้านไวรัสใน คู่ผลเลือดเอชไอวี/เอดส์ต่างกัน 6
- ★ พักสมอง 7
- ★ ถามมา-ตอบไป 8

เปิดรับอาสาสมัคร

“โครงการยาต้านไวรัส ในคู่ผลเลือดเอชไอวี/เอดส์ต่างกัน”

“ผู้ติดเชื้อเอชไอวี ที่มีระดับภูมิคุ้มกัน ซีดี4 300-500 เซลล์/ลบ.มม. และไม่เคยรักษาด้วยยาต้านไวรัส เอชไอวีมาก่อน พร้อมคู่ที่ยังไม่ติดเชื้อ (ต่างประเทศหรือเพศเดียวกัน)”

รับฟังรายละเอียดหลักเกณฑ์เพิ่มเติมได้ที่

โทร. 0 5322 1966, 0 5322 1465,

0 5394 5055-8 ต่อ 428, 465

หรือ 01 9615959

Email : hptn052@mail.rihes.cmu.ac.th

เชิญร่วมไขว่ตชีวิตาววล

(อ่านต่อหน้าสุดท้าย)

“เราต้องไม่ทิ้งปัญหาไว้ให้สังคมมากกว่านี้”

ที่หน่วยเคยเป็นประธานเครือข่ายผู้ติดเชื้อจังหวัดลำพูน และปัจจุบันเป็นหนึ่งใน CAB ที่มีบทบาทโดดเด่นมากท่านหนึ่ง ชีวิตและผลงานของที่หน่วยเป็นอย่างไร ติดตามได้ในบทสัมภาษณ์นี้ค่ะ

ถาม : ขอให้ที่หน่วยเล่าตั้งแต่ตอนที่ทราบว่าติดเชื้อค่ะ

คุณคันธนา : รู้ตอนกลางปี 2537 ที่หน่วยแต่งงานประมาณเดือนพฤศจิกายน 2536 แล้วเดือนกรกฎาคม 2537 ไปตรวจเพื่อจะมีลูก ตอนแรกก็ได้คุยกับแฟนว่าถ้าเราจะตรวจเพื่อมีลูกก็มีเรื่องเอดส์ด้วย ที่หน่วยให้ความสำคัญที่จะไปตรวจเลือด แต่ไม่ได้ให้ความสำคัญว่าถ้าเป็นอย่างนั้นแล้วจะทำอย่างไร ก็ได้คุยกันกับแฟนแต่ไม่ลึกซึ้ง ว่าถ้าเป็นแล้วจะทำอย่างไร จะอยู่ด้วยกันอยู่หรือเปล่า คุยกันจนเข้าใจแล้ว จึงไปตรวจเลือดที่คลินิกนิรนาม ผลออกมาอาทิตย์แรกไม่พบอะไรที่ที่หน่วย แต่พบอะไรบางอย่างที่แฟน แล้วค่อยมาฟังผลซ้ำ หลังจากนั้นอาทิตย์ที่สองเจ้าหน้าที่ก็เรียกไปคุย ถามว่าถ้าสามีคุณติดเชื้อคุณจะได้รับได้ไหม ถ้าภรรยาคุณติดเชื้อคุณจะได้รับได้ไหม แต่ไม่ได้อธิบายอะไรเพิ่มเติมมาก ซึ่งที่หน่วยเคยได้คุยกับแฟนมาแล้วก็บอกว่ารับได้ พอเจ้าหน้าที่บอกว่าแฟนที่หน่วยติดเชื้อ ที่หน่วยก็ฟัง ถามว่าจะดูแลตัวอย่างไร เจ้าหน้าที่ก็อธิบายให้ฟัง เราก็ฟัง แต่สมองไม่รับรู้อะไร แฟนไม่พูดอะไรเลยตั้งแต่ในคลินิกจนถึงบ้าน อีกประมาณหนึ่งเดือนก็ไปตรวจซ้ำที่โรงพยาบาลแมคคอร์มิค ตรวจแฟนคนเดียว ผลออกมาก็เจอ ก็กลับไปบอกพ่อแม่ที่หน่วย พ่อแม่บอกว่าช่างมันเถอะ มันเกิดแล้ว ก็แล้วไป ก็อยู่ดูแลกันไป ถ้าแยกกันแล้วใครจะมาดูแล คิดถึงตอนที่เรารักกัน พ่อแม่ที่หน่วยรับได้ ก็ไปบอกพ่อแม่ของแฟน (อ่านต่อหน้า 2 ค่ะ)

(ต่อจากหน้า 1)

พ่อของแฟนร้องไห้แต่ก็บอกว่าให้อยู่ด้วยกันดูแลกันไป ที่หน่วยก็อยู่กับแฟนตลอดไม่ได้ทิ้ง ช่วงที่อยู่ด้วยกัน ก่อนนอนก็จะคุยเรื่อง

เขียนได้ แล้วนำไปเสนอให้เครือข่ายภาคเหนือได้รับทราบ เครือข่ายภาคเหนือก็บอกว่าเอามารวมกันเป็นภาพรวมแล้วไปขอ คนที่ไปนำเสนอคือที่หน่วยกับที่แดง(ประเสริฐ) มีกองทุนการศึกษา

เอดสทุกคน เหมือนคนกลอมลูก กลอมทุกคน เรากุยกินวางจะม
ลูกอยู่หรือเปล่า เพราะชีวิตครอบครัว คนเราแต่งงานแล้วลูกต้อง
มาเป็นหลัก ก็อยากมีลูก เดียวกัน ที่เหนื่อยเองเป็นคนที่ยากมีลูก
แต่ก็คิดว่าถ้าเราตายก่อนก็จะทิ้งลูก ทิ้งภาระให้ผู้อื่น และถ้าลูกเรา
คิดเรื่องอีกคนลำบากก็ต้องเป็นผู้อื่นอีก จึงตั้งปัญหาว่าไม่มีคิดว่า ทั้งๆ
ที่ในใจคิดตลอดเวลาว่าจะมี

ถาม : หลังจากทราบข่าวแฟนคิดเชื่อ ได้ใช้ถุงยางอนามัยป้องกัน
หรือเปล่าคะ

คุณกันธนา : ใช่ แต่ไม่ 100% ประมาณ 99% เพราะคนเรา
มีความผลเอเรอ บางครั้งสามีก็ไม่อยากใช้ เราก็กล่อมให้ใช้อีก
ประมาณ 1 ปี ที่เหนื่อยไปตรวจที่โรงพยาบาลแมคคอร์มิค พบว่า
คิดเชื่อ ไม่ว่าจะคิดช่วงไหน แต่ตอนตรวจเจอก็เฉย ๆ เพราะเรา
ปรับสภาพตัวเองได้แล้ว และได้คุยกันว่าถ้าเราคิดเชื่อ เราจะทำ
อย่างไร พุดตลอดเวลา บางครั้งก็เหนื่อยว่าถ้าเรามีความเข้าใจเรื่อง
เอดส์มากกว่านั้น แฟนคงยังไม่ตาย แฟนที่เหนื่อยอยู่ได้แค่ถึงปี
2540 พอแฟนเสีย ก็ใช้ชีวิตปกติ ตอนหลังได้รู้จักกับพี่หมอ
คนหนึ่งทำงานอนามัย มีกลุ่มฟ้าสีครามของตำบลอุโมงค์ ก็ได้
ชักชวนที่เหนื่อยเข้ามา ก็ยังไม่มียาพิษอะไร เขาก็บอกให้ไป
ขอเงินที่สงเคราะห์บ้าง เราก็ไม่ได้มีฐานะดี แต่ก็อยู่ได้ จึงไม่ไปขอ
ให้คนที่แ่กว่าเรามากกว่า จนถึงทุกวันนี้ก็ไม่ได้รับอะไรจากสงเคราะห์
พอคิดกลุ่มฟ้าสีครามไม่มีผู้ประสานงาน หมอก็เลยขอให้พี่เหนื่อย
มาช่วยเป็นประธาน แล้วก็ไปประชุมประจำปีของเครือข่ายผู้คิดเชื่อ
จังหวัดลำพูน ประชุมประมาณ 3 ครั้ง ได้มีการเลือกประธานใหม่
ที่เหนื่อยถูกเลือกให้เป็นประธาน และช่วงนั้นจังหวัดลำพูนเอง การ
พัฒนา การเขียนโครงการ กำลังเข้ามาใหม่ และเราอาจจะมีโอกาส
ได้เรียนมากกว่าคนอื่นนิดหน่อย ทำให้เราอาจตรงนี้มาช่วยได้

ถาม : ตอนเป็นประธานเครือข่ายผู้คิดเชื่อจังหวัดลำพูน พี่เหนื่อย
มีบทบาทหน้าที่อย่างไรบ้างคะ

คุณกันธนา : ก็จะเป็นงานที่ให้ความเข้าใจและการสงเคราะห์
รูปแบบการช่วยเหลือสมัยก่อนเป็นการประสานงานกับภาครัฐ ที่
ทำงานด้านสังคมสงเคราะห์ ประสานงานกับองค์การบริหารส่วน
ตำบล กับชุมชน เพราะช่วงนั้นความเข้าใจเรื่องโรคเอดส์ก็ไม่มี
เราต้องมาทำความเข้าใจและเรียนรู้ร่วมกันกับชุมชนเขียนโครงการ
ต้องอธิบาย สื่อสารกับชุมชน ต้องออกไปเยี่ยมบ้าน ไม่ใช่งาน
ที่จะต้องมานั่งอบรมตลอดเวลา เพราะช่วงนั้นมีผู้ป่วยมาก ความ
เข้าใจก็ไม่มีมากเท่าไร

ถาม : โครงการสำคัญที่พี่เหนื่อยทำตอนเป็นประธานผู้คิดเชื่อ มี
อะไรบ้าง

คุณกันธนา : โครงการ SIF ของธนาคารออมสิน เป็นโครงการ
ที่ใหญ่ที่สุดของลำพูน และลำพูนเป็นจังหวัดนำร่องที่สามารถ

กองทุนฉุกเฉิน กองทุนนมและอาหารเสริม ทุนประกอบอาชีพ
มี 4 กองทุน

ถาม : กองทุนนี้ดูแลผู้ป่วยและผู้ได้รับผลกระทบทั้งจังหวัด
ลำพูนหรือเปล่า

คุณกันธนา : ทั้งจังหวัดลำพูนที่มีกลุ่มและเราสามารถเข้าถึงได้
เพราะตอนนั้นทั้งจังหวัดลำพูนมี 18 กลุ่มมีทุกอำเภอ อย่างกองทุน
ของเด็กก็ดูแลทั้งเด็กที่ป่วยและเด็กที่ได้รับผลกระทบ ก็จะมีเกณฑ์
ว่าถ้าเรียนอยู่ในระดับนี้จะได้เท่าไร ให้เป็นทุนก็จะมิใช่ใบเสร็จ มีการ
ควบคุมดูแล การจัดสรรงบประมาณจะให้ตามเวลาที่เหมาะสม

ถาม : ในการทำโครงการนี้มีปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าง

คุณกันธนา : ปัญหาอุปสรรคก็คือเราไม่ได้ทำเป็นทุกเรื่อง เก่ง
ทุกอย่าง อย่างเรื่องไปนำเสนอโครงการที่เหนื่อยก็พูดไปตามภาษา
ชาวบ้าน เขาก็พยายามทำความเข้าใจเรา ปัญหาอีกอย่างคือเรื่อง
การคัดสรรผู้ที่จะได้รับทุน และสำคัญที่สุดคือเรื่องการรับและ
จ่ายทุนเพื่อให้บรรลุตรงตามวัตถุประสงค์ของกองทุนให้มากที่สุด
ถือว่าโครงการ SIF เป็นงานที่ใหญ่และใหม่สำหรับผู้คิดเชื่อใน
ตอนนั้น

ถาม : หากจะสอนคนรุ่นใหม่ที่จะมาทำงานตรงนี้ พี่เหนื่อยจะเอา
ประสบการณ์จากตรงนี้ไปสอนอย่างไรบ้าง

คุณกันธนา : การทำงานมันไม่ใช่แค่ทำงาน ไม่ใช่แค่หนังสือ
ที่คุณรู้ สิ่งที่จะทำให้สำเร็จ 100% คุณจะต้องไปหาเอาข้างหน้า
ประสบการณ์จะเป็นสิ่งที่สอนเราได้ ไม่ใช่วิชาการที่มีเท่านั้น
เหมือนกับการทำงานก่อสร้าง ถึงคุณจบปริญญาวิศวกรรมก็ตาม
แต่คุณก็ยังไม่เท่าช่างที่จบ ป.4 ที่อ่านแบบ เขียนแบบได้ เฝ้า
คนงานอยู่หน้างาน เพราะฉะนั้นประสบการณ์อยู่ที่หน้างานจะต้อง
ไปหาเอาเอง มันไม่ได้สำเร็จตรงที่คุณได้ปริญญา หรือความรู้มา
แค่นั้น งานเอดส์ก็เหมือนกัน ไปข้างหน้าไม่มีหยุดยั้งจนถึง ณ วันนี้
คนที่ทำงานด้านเอดส์ก็ต้องมาหากันอยู่ว่าจะไปในทิศทางใด
ก็เปลี่ยนแปลงไปเรื่อย ๆ มีสิ่งใหม่ ๆ มาให้แก้ปัญหายุ่งเหยิง ๆ

2 ปีที่ 5 ฉบับที่ 42 เดือนพฤษภาคม - มิถุนายน 2548

ถาม : ขอลาความเป็นมาของการเข้ามาเป็นกรรมการที่ปรึกษา
ชุมชนคะ

คุณกันธนา : ในปี 2540 พี่เหนื่อยมีบทบาทค่อนข้างมากในด้าน
งานเอดส์ ช่วงหลังปี 2540 พี่เหนื่อยได้เป็นประธานเครือข่ายผู้คิด
เชื่อจังหวัดลำพูน และได้เข้ามาอยู่ในส่วนของกรรมการเครือข่าย
ผู้คิดเชื่อภาคเหนือ ทางผู้ใหญ่ก็เห็นว่าพี่เหนื่อยมีบทบาทค่อนข้างเยอะ
และรู้จักกับคุณขวัญเนตร คุณขวัญเนตรก็ได้ชักชวนให้เข้ามาร่วม
เป็นกรรมการ พี่เหนื่อยเข้ามาเป็นเมื่อสำนักงานอยู่ที่สำนักงาน

ถาม : บทบาทของพี่เหนื่อยเองที่ได้เข้ามาเป็นกรรมการที่ปรึกษา
ชุมชน เวลาที่หัวหน้าโครงการนำโครงการเข้ามาให้พิจารณา
พี่เหนื่อยก็สามารถที่จะให้ความคิดเห็นในฐานะกรรมการ และผู้
คิดเชื่อเองได้ ว่าโครงการเป็นอย่างไร มีความเหมาะสมหรือไม่
ถ้าเข้าไปในชุมชนแล้วจะสามารถทำได้หรือไม่ ตรงนี้พี่เหนื่อย
สามารถทำได้

คุณกันธนา : ใช่ เราสามารถทำได้ พี่เหนื่อยเป็นกรรมการ ได้ดู
ใบยินยอมก็จะรู้ว่าอันนี้เหมาะสมกับเราแค่ไหน ละเมิดสิทธิของเรา

ควบคุมโรคติดต่อเขต 10 (สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 10) ก็เป็นเวลา มากกว่า 5 ปีมาแล้ว

ถาม : หลังจากเข้ามาเป็นกรรมการที่ปรึกษาชุมชนแล้ว ได้ใช้บทบาทของคณะกรรมการทำอะไรกับชุมชนบ้าง

คุณคันทนา : ในส่วนของจังหวัดลำพูน CAB จะมีแต่ในส่วนของผู้ติดเชื้อเท่านั้น ก็สามารถที่จะให้ความรู้ได้ในส่วนของงานวิจัยให้คนมีความกระตือรือร้นในส่วนของงานวิจัยมากขึ้น ซึ่งก็จะมีแค่ในส่วนของภาครัฐ NGO บางส่วนที่จะรู้ว่า CAB คืออะไร เพราะฉะนั้นถ้าถามว่าทำอะไรให้ชุมชน ทุกวันนี่บอกได้เลยว่า ถามว่า 100% ไหม 100% เท่าที่มีขอบเขตเท่านั้นเอง เฉพาะกับผู้ติดเชื้อบ้าง พุดในกลุ่มบ้าง แต่บทบาทที่มากกว่านี้เราไม่สามารถทำได้ เพราะถ้าจะให้ไปพุดกับชาวบ้านว่ามี CAB นะ มีโครงการวิจัยเข้ามานะ ชาวบ้านไม่รู้เรื่อง

ถาม : ในส่วนตัวที่เหนื่อยเอง ที่เหนื่อยมีความเข้าใจกับ CAB ขนาดไหน ว่าเราเข้ามาเป็นกรรมการแล้วต้องมีหน้าที่อะไรบ้าง

คุณคันทนา : ในความเข้าใจของที่เหนื่อย หลักของ CAB ก็คือการให้ชาวบ้านรู้เรื่องงานวิจัยให้มากที่สุด ไม่ใช่แค่งานวิจัยเรื่องเอดส์ เพราะงานวิจัยที่ชาวบ้านได้รับรู้จะมีทุกเรื่อง แค่มั่นใจไปนั่งสัมภาษณ์ คุณที่บ้านก็ไม่ได้อธิบายว่าเป็นงานวิจัย จนมีการประเมินสรุปผลออกมา นั่นก็คืองานวิจัย ซึ่งชาวบ้านไม่ได้รู้เลยว่ากำลังถูกละเมิดสิทธิ CAB น่าจะทำให้ได้มากกว่านี้ด้วยซ้ำไปในการคิดของที่เหนื่อย ชาวบ้านควรต้องมีความเข้าใจเรื่องงานวิจัยด้วย จะให้แค่ระดับภาครัฐเข้าใจ แล้วชาวบ้านไม่เข้าใจ ก็เหมือนงานวิจัยที่คุณทำ ปิดตาข้าง เปิดตาข้าง บางครั้งงานวิจัยที่คุณคิดว่าคุณทำได้ 100% ไม่น่าคุณอาจจะทำได้แค่ 20% เท่านั้นเอง สุดท้ายแล้วก็จะล้มเหลวก็ได้ ในพื้นที่ของเชียงใหม่ถ้าทำได้ครอบคลุมก็ดี แต่ในส่วนของที่เหนื่อยอยู่ลำพูน ทำได้เฉพาะในส่วนของผู้ติดเชื้อ สามารถพุดกับเพื่อนเราได้ก็ให้ความรู้แบบชาวบ้าน ว่าเวลาใครเขาอะไรมาให้เขียนจะต้องอ่านก่อน ต้องรักษาสีของตัวเอง ไม่ใช่หลับหูหลับตาขอให้ได้กินยาที่พอ ซึ่งการที่จะให้เขาเข้าใจเรื่องงานวิจัย เรื่องสิทธิก็ต้องอบรมให้เขาได้ทราบเหมือนกัน ไม่ใช่งานง่ายที่จะให้ชาวบ้านจะต้องรู้ไปพร้อมๆ กัน แต่ว่าตอนนี้ก็ยังทำได้น้อยในลำพูน ในผู้ติดเชื้อเองคนที่พอจะรู้เรื่องงานวิจัยก็จะมีแค่คนที่ได้กินยาต้าน ได้เจาะเลือดติดตามผล เพราะหมอมจะอธิบายให้ฟัง

มากน้อยแค่ไหน จะเป็นผลเสียกับเราในวันข้างหน้าหรือไม่ เราทำได้เท่าที่เราสามารถทำได้ เพราะบางอย่างมันก็ขัดกัน เช่น ในส่วนของเชิงวิชาการก็ถูกในเชิงวิชาการ แต่ในทางปฏิบัติมันไม่ถูก มันก็ต้องยืดหยุ่นกันไปตามนั้น ซึ่งบางครั้งก็ไม่พอใจเท่าไร แต่เราสามารถทำได้เท่านี้ก็ดีกว่าไม่ได้ทำอะไรเลย เมื่อมาร่วมครั้งนี้ทำให้รู้เรื่องสิทธิมากขึ้น พอมีงานวิจัยเข้าไปในหมู่บ้านผ่านทางเทศบาล สถานีอนามัย ก็ให้ผู้ใหญ่บ้าน อสม.ไปเก็บข้อมูลทุกอย่าง ทั้งเดือนเป็นปี จนได้ข้อมูลออกมาเป็นภาพรวมของชุมชน ว่าพื้นที่ 100 ไร่ คุณใช้จ่ายค่าแมลงไปเท่าใด ใช้น้ำมากเท่าใด ใช้น้ำมันเชื้อเพลิงเท่าใด เป็นหนี้เท่าไร จ่ายวันเท่าไร ซึ่งไปคุยกับเขาว่า คุณมาเก็บข้อมูลชาวบ้านรู้เรื่องด้วยหรือเปล่า วัตถุประสงค์เพื่ออะไร ผ่านมาได้อย่างไร ถึงแม้ไม่ใช่การวิจัยในมนุษย์ แต่คำพุดของชาวบ้านคุณเอาไปวิจัยทั้งหมดเลย แต่ในส่วนของลำพูนเรื่อง CAB เรื่องงานวิจัยค่อนข้างใหม่ ชาวบ้านก็ไม่รู้อะไรเลย การที่เราจะลุกขึ้นมาทำอะไรคนเดียวโดยที่ไม่มีพวกไม่มีแรงสนับสนุนมันไม่มีประโยชน์อะไร เราก็ทำอะไรไม่ได้ ทำได้ในฐานะที่เราเป็นชาวบ้านคนหนึ่ง

ถาม : นอกจากจะเป็นตัวแทนจากชุมชนเข้าให้ความคิดเห็นกับโครงการวิจัยแล้ว CAB ยังมีส่วนที่ต้องไปถ่ายทอดต่อในชุมชนว่ามีโครงการวิจัยเกิดขึ้น วิจัยเรื่องนี้ ตรงนี้ที่เหนื่อยได้ลงไปดำเนินการอย่างไรบ้างในชุมชน

คุณคันทนา : ส่วนชาวบ้านเองไม่ค่อยรู้เรื่องวิจัยเท่าใด แต่ในกลุ่มของผู้ติดเชื้อจะทราบเพราะเครือข่ายไปถ่ายทอด เพราะจะเป็น

(มีต่อหน้า 4 ต่อ)

ภาพรวมตั้งแต่จังหวัดลงมางานวิจัยจะลงมาทำกับพวกเขา แล้วงานวิจัยไม่ได้มีขึ้นเดียว ก็ได้พุดอธิบายกัน ในพื้นที่ลำพูนไม่ได้มีที่เหนื่อยคนเดียว มีที่ยุพา ศศายุ ก็ช่วยๆ กัน แต่ว่าจะให้ได้ 100% คงไม่ได้ เพราะพื้นที่เราไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย 100% ส่วนมากเวลาคุณหมอบอกทำงานวิจัยก็ไปที่โรงพยาบาล ข้อเสียของผู้ติดเชื้อเราคือพุดกันแล้วเข้าใจ แต่ก็ขี้เกียจอ่าน ให้เซ็นอะไรก็เซ็นไป ส่วนมากจะเป็นอย่างนั้น บทบาทของ CAB ก็ทำในส่วนที่สามารถทำได้ในพื้นที่ ส่วนของชาวบ้านทำได้ยาก ถ้าเป็นนายกฯ หรือหมออนามัยพุดจะฟัง เป็นคนธรรมดาไปพุดก็ไม่ค่อยจะฟังกัน ต้องมีคนที่จะระดับบนไปบอกว่าคุณมีความสำคัญอย่างไรแล้วชาวบ้านถึงจะฟัง

ถาม : ขอย้อนกลับมาถามถึงปัญหาโรคเอดส์ในชุมชนที่ที่เหนื่อยอยู่ มีปัญหาบ้างหรือไม่

คุณคันทนา : เบื้องต้นถ้าเอดส์เป็นต้นตอหนึ่งของคนจังหวัด

ปฏิทินงานเอดส์

โดย..ทีมข่าวนกพิราบ

- ช่วงนี้ ทุกคนควรระมัดระวังสุขภาพกันหน่อยนะจ๊ะ เพราะอากาศเปลี่ยนแปลงบ่อย เดี่ยวร้อน เดี่ยวเย็น ร่างกายปรับตัวไม่ค่อยจะทัน และหน้าแล้งปีนี้ก็แล้งน้ำมากกว่าทุกปีที่ผ่านมาเลยนะ แต่หวังว่าน้ำใจของคนไทยทุกคนคงไม่แล้ง เหมือนกับอากาศในยามนี้นะจ๊ะ..
- 2-6 พ.ค. 48 เจ้าหน้าที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ ไปศึกษาดูงานการป้องกัน แก้ไขปัญหาเอดส์และวัณโรค
  - ฉ.ขอนแก่น อุบลราชธานีและศรีสะเกษ
  - 12-13 พ.ค. 48 อบรมแกนนำเยาวชนเรื่องเอดส์และเพศศึกษา
  - องค์การบริหารส่วนตำบลคอนแก้ว และ
  - วันที่ 25-27 พ.ค.48 อบรมการให้คำปรึกษาในพระสงฆ์

Mr.Jeffrey B Stanton, Community Program Manager จาก FHI เชื่อมชมกิจกรรมของโครงการ HPTN 037 และ HPTN 052 พบกรรมการที่ปรึกษาชุมชน และไปร่วมออกรายการวิทยุ รายการ “ส่งใจใส่คลื่น ตอนเล่าขานงานวิจัย” ทางคลื่น FM 102.5 MHz. ระหว่างวันที่ 24-30 มีนาคม 2548

คุณคันธนา ขัตติ และคุณสำราญ ทะกัน กรรมการที่ปรึกษาชุมชน ร่วมประชุมกับทีมนักวิจัยโครงการ HPTN 052 ในการอบรม HPTN 052 Protocol Specific Training วันที่ 29 มีนาคม 2548

ทีมนักวิจัยโครงการ HPTN 052 ร่วมประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ ในการการประชุมประจำเดือนของเครือข่ายผู้ติดเชื้อจังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ 8 เมษายน ที่ผ่านมา

เล่าขานงานวิจัย

โครงการงานด้านไวรัสใน คู่ผลเลือดเอชไอวี/เอดส์ต่างกัน

โดย... คุณชลธิชา เรืองยุทธการณ
สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ทำไมต้องทำการศึกษา?

❤ ปัจจุบันหน่วยงานเอดส์ของสหประชาชาติ (ยูเอ็นเอดส์) ได้ประมาณการผู้ติดเชื้อเอชไอวีกับผู้ป่วยเอดส์ทั้งผู้ใหญ่และเด็ก มีจำนวนถึง 42 ล้านคนทั่วโลก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการติดต่อทางเพศสัมพันธ์ สำหรับประเทศไทยปัจจุบันคาดว่า มีผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่ยังมีชีวิตอยู่ประมาณ 700,000 ราย และมีผู้ติดเชื้อรายใหม่เพิ่มอีกปีละ 20,000 ราย โดยส่วนใหญ่เป็นการติดต่อผ่านทางเพศสัมพันธ์ รองลงมาเป็นการติดต่อจากการใช้เข็มฉีดยาร่วมกันในกลุ่มผู้ใช้ยาเสพติดชนิดฉีดเข้าเส้น และการติดเชื้อผ่านทางแม่สู่ทารกในครรภ์

❤ ในด้านการป้องกัน การแพร่ระบาดของโรคเอดส์นั้นต้อง

การศึกษาแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 : ระย่นำร่อง (พ.ศ. 2548)

จุดมุ่งหมายของระยะนี้คือเพื่อดูว่าในการศึกษาระยะจริงจะทำได้หรือไม่ ทุกขั้นตอนของระยะนี้จะเหมือนกับระยะจริงทุกประการ คือการติดตามดูแลสุขภาพของอาสาสมัครเดือนละครั้ง

ระยะที่ 2 : ระยะการศึกษาจริง (พ.ศ. 2549 เป็นต้นไป)

จุดมุ่งหมายหลักของระยะนี้คือ การตรวจสอบว่าการรักษาผู้ติดเชื้อเอชไอวีด้วยยาต้านไวรัสจะป้องกันพวกเขาจากการแพร่เชื้อไปสู่คู่สมรส/คู่นอนทางเพศสัมพันธ์หรือไม่ และเพื่อหาเวลาที่ดีที่สุดในการเริ่มให้ยาต้านไวรัสเอชไอวี

ในการศึกษาไม่ว่าจะเป็นระยะใด ทุกคนที่ติดเชื้อเอชไอวี จะได้รับการดูแลสุขภาพและยารักษาการติดเชื้อเอชไอวี บางคนจะเริ่มได้ยาทันทีที่เข้าร่วมการศึกษา แต่บางคนจะเริ่มได้ยาภายหลังเข้าร่วมการศึกษา หลังจากที่ผลการตรวจนับซีดี4 ต่ำลงหรือมีความเจ็บป่วยเกิดขึ้น การตรวจนับซีดี4 เป็นการตรวจเลือดที่เราใช้วัดจำนวนการทำลายที่เชื้อเอชไอวีทำกับระบบภูมิคุ้มกัน ไม่ว่าท่านจะอยู่ในกลุ่มใดก็ตาม ท่านจะได้รับยา ก่อนที่การตรวจนับซีดี4 จะลงมาอยู่ในระดับที่เป็นอันตราย

โครงการวิจัยนี้จะนัดหมายให้ท่านและคู่สมรส/คู่นอน มาพบแพทย์และฉีดยาให้คำปรึกษา เดือนละครั้ง เป็นเวลา 5 ปีเต็ม

อาชีพความร่วมมือและสุขภาพจิตที่ดี... ในการรับมือกับเหตุการณ์เสี่ยง อาทิเช่น การมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยโดยการใช้ถุงยางอนามัย การหลีกเลี่ยงการใช้เข็มฉีดยาเสพติดร่วมกับผู้อื่น และการตรวจเลือดก่อนตั้งครรภ์หรือขณะที่ตั้งครรภ์ เป็นต้น

♥ ด้านการรักษา นักวิทยาศาสตร์ได้คิดค้นยาที่สามารถลด/ชะลอการเพิ่มจำนวนเชื้อได้หลายชนิดและจากการวิจัยพบว่า ยาต้านเชื้อไวรัสเอชไอวีเหล่านี้ สามารถลดจำนวนเชื้อลงได้ อย่างไรก็ตาม ยังมีข้อมูลอีกหลายอย่างที่ยังให้ผลไม่แน่ชัด อาทิ การถือยา ขนาดยาและสูตรยาที่เหมาะสม ระยะเวลาที่เหมาะสม เพื่อเริ่มต้นในการรับประทานยาต้านเชื้อไวรัส ฯลฯ

ดังนั้น โครงการวิจัยนี้จึงต้องการศึกษา โดยการติดตามดูแลสุขภาพ ผู้ติดเชื้อและคู่สมรส/คู่นอนเพื่อดูประสิทธิภาพของยาต้านไวรัสที่มีผลต่อการป้องกันการแพร่เชื้อไปยังคู่สมรส/คู่นอน

ใครเป็นอาสาสมัครได้บ้าง?

1. เป็นคู่หญิงชายหรือคู่เพศเดียวกันที่มีผลเลือดเอชไอวีต่างกัน คือ คนหนึ่งมีผลเลือดเอชไอวีเป็นบวก อีกคนหนึ่งต้องเป็นลบ และคนที่มีผลเลือดบวกต้องยินยอมเปิดเผยผลเลือดให้คู่ของตนทราบ และยังคงอาศัยอยู่กินร่วมกันเป็นปกติ
2. มีอายุ 18 ปีขึ้นไป
3. คนที่มีผลเลือดเป็นบวกต้องมีระดับเม็ดเลือดขาว ที่เรียกว่า ซีดี4 อยู่ระหว่าง 300-500 เซลล์/ลบ.มม.
4. ยังไม่เคยรับประทานยาต้านไวรัสเอชไอวีมาก่อน
5. ไม่มีประวัติการใช้ยาเสพติดชนิดฉีดภายใน 5 ปีที่ผ่านมา
6. สามารถมาตามนัดทั้งคู่ได้เดือนละครั้ง ตลอดระยะเวลาของการศึกษา ประมาณ 5 ปี
7. สนใจเข้าร่วมโครงการพร้อมกันทั้งคู่

6 ปีที่ 5 ฉบับที่ 42 เดือนพฤษภาคม - มิถุนายน 2548

จำนวนที่ต้องการ

ต้องการอาสาสมัครในระยะนำร่องในปี พ.ศ. 2548 จำนวน 10 คู่ ระยะที่สอง (พ.ศ. 2549) เพิ่มอีก 240 คู่ ต้องเสียค่าใช้จ่ายหรือไม่

การเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้ ท่านไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น ค่าตอบแทน

อาสาสมัครโครงการจะได้รับค่าตอบแทนเป็นค่าเดินทาง และค่าเสียเวลาทำงานของทั้งคู่ ฯลฯ

การรักษาความลับ

การรักษาความลับเป็นสิ่งสำคัญสูงสุดของการศึกษา ข้อมูลทุกอย่างที่ได้จากอาสาสมัครจะถูกเก็บเป็นความลับ ไม่มีกรณีเปิดเผยชื่อในรายงานหรือการเผยแพร่ผลงานใด ๆ ทั้งสิ้น ผลการตรวจเลือดและรายงานทุกอย่างจะกำหนดโดยรหัสประจำตัวแทนชื่อของอาสาสมัครแต่ละคน

สนใจติดต่อได้ที่...

ศูนย์ให้คำปรึกษาสุขภาพครอบครัว

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เบอร์โทรศัพท์ติดต่อ

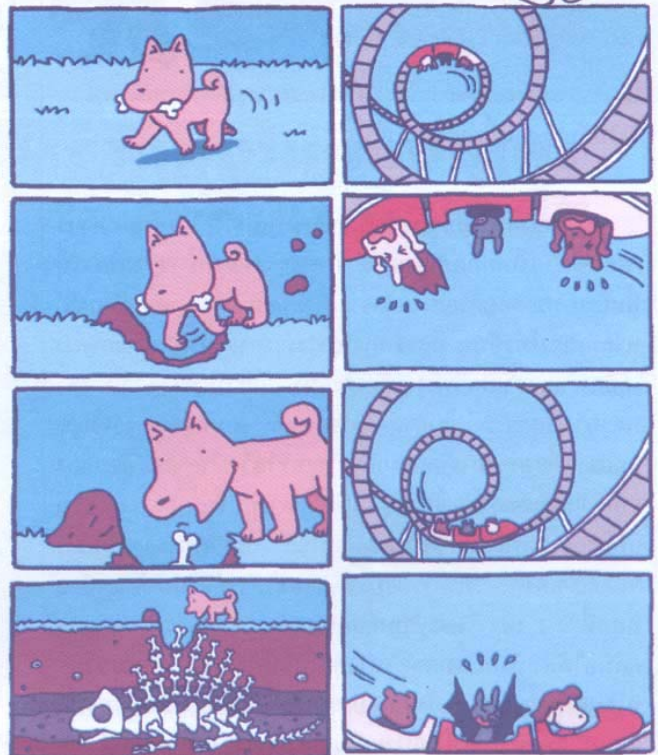
0-5322-1966, 0-5322-1465,

0-5394-5055-8 ต่อ 428, 465 (ในเวลาราชการ)

หรือทางโทรศัพท์มือถือ 01-9615959

พีกส์มอง

บริการฟรี.....

บาทหลวงคนหนึ่งเข้าไปตัดผมในร้านตัดผม หลังจากตัดผมเสร็จช่างตัดผมไม่ยอมรับเงิน

"รายการสุขภาพ" "ทำทีหลากหลาย สาระลุ่มลึก"

★ รายการ "ไปมาหาสู่" ทุกวันพุธ เวลา 16.00-18.00 น. เรื่องพูดคุย "งานประชาคมสุขภาพ" และเพลงลูกทุ่ง โดย ดิเจ อาษา

★ รายการ "ไอซ่า" ทุกวันพฤหัสบดี เวลา 20.00-22.00 น. เรื่องพูดคุย "เยาวชนกับอนามัยเจริญพันธุ์" และเพลงสไตลล์วัยรุ่น โดย ดิเจ ไอและ ดิเจซ่า (โดยกลุ่มแสงอุษาเยาวชน ต.ตลาดใหญ่)

★ รายการ "ละอ่อนได้อู๋" ทุกเช้าวันอาทิตย์ เวลา 09.00-10.00 น. เรื่องพูดคุย "เด็กอยากพูดเรื่องสุขภาพ" โดย ดิเจจากกลุ่มรถถีบกันหน้อย (เด็กบ้านแม่จ้อง ต.ตลาดใหญ่)

"บริการฟรีเพื่อบำรุงศาสนาครับ" ช่างตัดผมบอก

เช้าวันถัดมา เมื่อช่างตัดผมมาทำงาน

เขาพบคัมภีร์ไบเบิลหนึ่งโหลพร้อมกับจดหมายขอขอบคุณจากบาทหลวง มาวางอยู่หน้าร้าน หลังจากนั้นก็มีตำรวจคนหนึ่งมาตัดผมที่ร้านตัดผมร้านนี้ เช่นเดิม ช่างตัดผมไม่ยอมรับเงิน

"บริการฟรี เพื่อคนที่ทำงานให้ชุมชนครับ" ช่างตัดผมบอก

เช้าวันถัดมา เมื่อช่างตัดผมมาทำงาน เขาพบปาที่องโกโหลหนึ่งพร้อมจดหมายขอขอบคุณจากตำรวจมาวางอยู่หน้าร้าน หลังจากนั้นไม่กี่วันมี ส.ส. คนหนึ่งมาตัดผม ก็อีกช่างตัดผมไม่ยอมเก็บเงิน

"บริการฟรี เพื่อคนที่ทำงานให้ประเทศชาติครับ" ช่างตัดผมบอก

เช้าวันถัดมา เมื่อช่างตัดผมมาทำงาน

เขาพบ ส.ส. อีกโหลหนึ่ง มายืนรออยู่หน้าร้าน!

ปีที่ 5 ฉบับที่ 42 เดือนพฤษภาคม - มิถุนายน 2548

7

ปีที่ 5 ฉบับที่ 42 เดือนพฤษภาคม - มิถุนายน 2548

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สารที่ปรึกษาชุมชน
CAB NEWSLETTER

ถามมา-ตอบไป

ช่วงนี้มีคนถามถึง "วงตาลแคปซูล" กันหลายคน จึงไปค้นข้อมูลเบื้องต้นมาให้ค่ะ

(ข้อมูลจากเว็บไซต์ องค์การเภสัชกรรม)

วงตาลแคปซูลหรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า "จีทีโอ เนเจอร์ เฟล็กซ์" เป็นผลิตภัณฑ์อาหารเสริม พัฒนาจากยาคำรับพื้นบ้าน ประกอบด้วยสารสกัดจากวงตาลและผักคาวตองเป็นหลัก พร้อมสมุนไพรอื่นๆ มีสรรพคุณบำรุงร่างกาย ทำให้เจริญอาหาร ได้มีการทดสอบพิษวิทยา (เฉียบพลัน) และพิษระยะยาวในสัตว์ทดลอง โดยกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข นอกจากนี้ยังผ่านการทดสอบกับเชื้อเอชไอวี ในเซลล์เพาะเลี้ยง จากคณะแพทยศาสตร์ศิริราช มหาวิทยาลัยมหิดล การทดสอบฤทธิ์ของวงตาลแคปซูลกับเชื้อเอชไอวีในเซลล์เพาะเลี้ยง พบว่าผลิตภัณฑ์ดังกล่าวสามารถยับยั้งเชื้อเอชไอวีได้ดีในระดับยาน้อยที่สุดที่ 0.4 มก. ในระดับหลอดทดลอง ส่วนการทดลองทางคลินิกได้ดำเนินการทดลองทางคลินิกเบื้องต้นของยาสมุนไพรที่โรงพยาบาลตำรวจ ในกลุ่มประชากรที่ติดเชื้อเอชไอวี-1 ซึ่งจากการทดลองให้ยานี้ผู้ป่วยเป็นเวลา 12 เดือน พบว่าผู้ป่วยทุกคนมีน้ำหนักตัวเพิ่มขึ้น และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีระดับเม็ดเลือดขาวในเลือดเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รวมทั้งค่าทางโลหิตวิทยาและทางชีวเคมีของผู้ป่วยทุกคนอยู่ในระดับปกติ

ความเห็นของหมอ...มีต่อฉบับหน้าค่ะ

ร่วมโหวตชิงรางวัล

เชิญร่วมโหวตชื่อใหม่ของสารที่ปรึกษาชุมชน โดยเลือกจากชื่อต่อไปนี้

1. สารรักสุขภาพ
2. สารชุมชนอีกสุขภาพ
3. สารหมู่เฮาสักสุขภาพ หรือ
4. เสนอชื่อที่ท่านเห็นว่าเหมาะสม

โดยเขียนชื่อที่โดนใจท่านจาก 3 ชื่อด้านบน หรือชื่อที่ท่านเห็นว่าเหมาะสม ลงในไปรษณียบัตร แล้วส่งมายังสำนักงานคณะกรรมการที่ปรึกษาชุมชน ตามที่อยู่ด้านล่าง ท่านอาจเป็นผู้โชคดีได้รับของขวัญรางวัลจากเรา **หมดเขต 30 มิถุนายน 2548 นี้**

ชื่อชิงทรัพย์...
วรรณสาร
เพื่อชุมชนของเรา

เฉลย

คำถามประจำฉบับที่ 41 เดือน มีนาคม-เมษายน 2548 นะคะ คำถามถามว่า "ให้บอกคุณสมบัติของอาสาสมัครในโครงการไข่มุก 3 ข้อ" ผู้โชคดีได้รับรางวัล มีรายชื่อดังนี้ค่ะ

1. คุณณรงค์ เขียวมา
2. คุณสุเทพ อื่นแก้ว
3. คุณประเวทย์ สุทธิไชยากุล
4. คุณปิยากร จันทร์อินตา
5. คุณกัมชฎาภรณ์ จันทร์แดง
6. คุณเอกชิต เกริกไกวัด และ
7. คุณไครรงค์ บุตรนุชิต ครอบครองรางวัลที่บ้านได้เลยค่ะ

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ และคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เปิดรับอาสาสมัครเพื่อเข้าร่วมโครงการ "การประเมินประสิทธิผลของสูตรยาต้านไวรัสเอดส์ที่ประกอบด้วย กลุ่มพีไอและเอ็นเอ็นอาร์ทีไอ วันละครั้ง ในการเริ่มต้นรักษาผู้ติดเชื้อเอช ไอ วี-1 ในภูมิภาคที่มีทรัพยากรจำกัด" โดยต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- เป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวี อายุ 18 ปี ขึ้นไป
- ไม่เคยได้รับยาต้านไวรัสเอดส์มาก่อน

บรรณาธิการ พญ.นันทิศา โชติธนิรมิต
ผู้ช่วยบรรณาธิการ นางวิภาดา ชิวะวัฒน์ นางบุญเหลือ พริงถำกู
นางสาวสุตาภรณ์ สุทธิชอุก

CAB NEWSLETTER CAB NEWSLETTER CAB NEWSLETTER CAB NEWSLETTER CAB NEWSLETTER

กองบรรณาธิการ
 พระครูสุนทรธรรม์ เดชปัญญา รศ.นพ.สุวัฒน์ จริยาเลิศศักดิ์
 นางดาราวดี นันทขว้าง นางชลลิสสา จริยาเลิศศักดิ์
 นายสำราญ ทะกัน นายประเสริฐ เคชะบุญ
ที่ปรึกษา
 ศ.นพ.ธีระ สิริสันธนะ นพ.ทรงวุฒิ หุตามัย
 นพ.สุชาติ เลาบริพัตร คร.ทพ.สุรสิงห์ วิศรุตรัตน
 นพ.สุชาติ พรหมมิตร ศาสนาจารย์สำนัก วุฒิ
 คุณอุดม ลิขิตวรรณวุฒิ *พิมพ์จำนวน 2,500 ฉบับ*

CAB NEWSLETTER CAB NEWSLETTER CAB NEWSLETTER CAB NEWSLETTER CAB NEWSLETTER

- ถ้าเป็นผู้หญิงต้องไม่อยู่ในระหว่างการตั้งครรภ์
  - ระดับภูมิคุ้มกันร่างกาย (ซีดี4) น้อยกว่า 300 เซลล์/ลบ.มม.
  - ไม่มีภาวะตับอักเสบ ตับอ่อนอักเสบ และโลหิตจาง
  - อาศัยอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่และลำพูน
- สนใจ สอบถามรายละเอียด ติดต่อ**
คุณคารลักษณ์ ถาวรประสิทธิ์ หรือ
คุณรุจิรา พฤติธาดา
โทรศัพท์ : 0 5394 5055 - 8 ต่อ 469 มือถือ 0 5040 8881

สำนักงานคณะกรรมการที่ปรึกษาชุมชน (สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่)
 ตู้ ปณ. 80 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50202 โทร. 0-5394-5055-8 ต่อ 427
 E-mail: caboffice@hotmail.com, caboffice@thaimail.com